

Nanda van Bodegraven schrijft lofzang op de mens en planeet aarde

Published on april 12, 2022 op <https://bridge.uva.nl/news/731435>.

Juli 2022 is bridge opgeheven, daarom hier het artikel in PDF.

BOEK VAN DE MAAND NANDA VAN BODEGRAVEN - HET GEDACHTENDIER

Regelmatig verschijnen er interessante boeken geschreven door onze alumni en medewerkers. Elke maand selecteren we er één die we graag onder de aandacht brengen. Deze keer is dat *Het gedachtendier* van filosofe Nanda van Bodegraven. Een boek waarin de auteur een lofzang brengt aan de wetenschap, de mens en planeet aarde. Volgens haar hoeven we niet te vluchten in religieuze orthodoxie om zin te geven aan ons leven. Juist de wetenschap laat zien hoe magisch ons leven is.

Enkele jaren geleden toen een vriend haar boekenkast inspecteerde, realiseerde filosofe Nanda van Bodegraven dat er iets was veranderd in haar leesgedrag. 'Lees je minder filosofie?', vroeg hij haar. Want waar voorheen klassiekers van Nietzsche, Descartes en Sartre hadden gestaan, viste hij nu werken van evolutionaire denkers uit de kast. Richard Dawkins, Jane Goodall, Frans de Waal, Jonathan Haidt, Daniel Dennett: om er maar een paar te noemen. En terwijl ze nadacht over een antwoord op zijn tweede vraag - 'Waarom?' - doemden er woorden als 'vrolijker' en 'gezelliger' op in haar hoofd. Uiteindelijk antwoordde ze: 'Ik vind ze magisch.'

Verbazing

Door het lezen van meer wetenschappelijk georiënteerde auteurs is het leven van Van Bodegraven de afgelopen jaren nogal veranderd. 'Ik verbaas me vaak over ogenschijnlijk heel gewone zaken. Mijn oog dat kan kijken, voedsel dat mij in leven houdt, dat ik gesprekken kan voeren en kan nadenken. Ja, wat eigenlijk niet? Ook andere soorten zie ik nu als ontzagwekkende, complexe en nauwkeurige atomaire bouwwerkjes. De aardse natuur zit mooi in elkaar. Daar maken we als mens deel vanuit, net als dieren.'

Bril van de wetenschap

In Het gedachtendier zet Van Bodegraven uiteen hoe bijzonder die mens is, bekeken door de bril van de wetenschap. ‘Kijk wat we allemaal kunnen. Allemaal omdat we biologisch zo zijn gebouwd. En doordat wij gedachten hebben, zijn wij ook nog in staat om alles wat we doen te analyseren en te duiden wat die meerwaarde ons allemaal brengt.’

Gedachtendier

Vanuit de technische kennis die ze opdeed vanuit de wetenschap, schreef Van Bodegraven een publieksfilosofisch boek. Haar bevindingen vat ze samen in 9 hoofdstukken waarin ze uitweidt over alledaagse vanzelfsprekendheden en de vermogens die daaraan voorafgaan, zoals het feit dat wij kunnen waarnemen, dat we een bewust zelf hebben, dat we sociaal zijn, een taal hebben en ga zo maar door. Waar nodig onderbouwt ze haar bevindingen met wetenschappelijke kennis van de door haar zo bewonderde evolutionaire denkers. ‘Ik wil met dit boek een ervaring op gang brengen waarmee lezers binnen een paar uur de wereld vanuit een ander perspectief gaan zien. En zo betoverd worden door ons ogenschijnlijk zo gewone leven.’

Laagdrempelig

Met Het gedachtendier heeft Van Bodegraven een niet al te dik, laagdrempelig en daarmee voor iedereen toegankelijk boek geschreven dat je inderdaad binnen een paar uur uit kunt hebben. ‘Robbert Dijkgraaf (natuurkundige, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, red) wil de wetenschap dichterbij de mens brengen. Maar waar Dijkgraaf tegenstand door onwetendheid wil doorbreken, denk aan vaccinweigerers, streef ik naar meer bewondering voor de aardse natuur en de mens. Daar kan wetenschap een grote rol in spelen.’

Over Nanda van Bodegraven

Nanda van Bodegraven publiceerde eerder verschillende boeken over filosoferen met kinderen en trainde vele docenten en leerkrachten. Naast *Het gedachtendier* ontwikkelde zij in samenwerking met het Humanistisch Verbond en de gemeente [de Vrijheid van Amsterdam](#): filosofische kunstprojecten in de openbare ruimte van Amsterdam. Zo liggen er bijvoorbeeld verspreid door de stad 10 stoeptegels met quotes van filosofen uit de zeventiende eeuw die vanuit Amsterdam de wereld veranderden.

OPLEIDING EN AFSTUDEERJAAR

Filosofie, 1994

MOOISTE HERINNERING AAN DE UVA

‘Het feit dat ik filosofie heb kunnen studeren. Vanwege de studie zelf, want ik ben nog steeds dol op filosofie en de abstracte en nauwkeurige manieren van denken die daarbij horen. Maar ook dat Nederland het, toen in elk geval nog, voor iedereen mogelijk maakte om te studeren wat je wilt. In mijn familie was filosofie geen gebruikelijke keuze. En kijk wat het me allemaal heeft gebracht. Zonder die studie had ik niet al die boeken gelezen. En zonder die boeken had ik me niet kunnen verbazen en vervolgens zelf een boek over die verbazing en verwondering kunnen schrijven. Filosofie aan de UvA gaan studeren was oprecht de beste beslissing uit mijn leven.’